

РЕШЕНИЕ

№ 5095

гр. София, 14.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав,
в публично заседание на 27.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **11129** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 АПК.

Образувано е по жалба на Столична община срещу Решение № №-225 от 02.11.2023 г., издадено от ръководителя на УО на Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г.

Излагат се доводи, че обжалваното решение е постановено при неправилно приложение на материалния закон, при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

С оглед изложеното се претендира отмяна обжалвания акт като незаконосъобразен.

В съдебно заседание оспорващият, чрез юрк. С., поддържа жалбата и заявява изрично, че оспорва Решението само в частта по т. 2 относно начислените с акта лихви и моли същата да бъде уважена, като бъдат присъдени разноски по делото.

Ответникът - Ръководителят на Управляващия орган /Р./ на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. , редовно призован, чрез юрк. З. и юрк. Т., оспорва жалбата и иска същата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не взема становище по жалбата.

Административен съд – София град, Трето отделение, 44 състав, като се запозна с доводите на страните и доказателствата в административната преписка и след служебна проверка на оспореното решение съобразно разпоредбата на чл. 168, ал. 1 от АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

На 30.11.2018 г. е сключен АДФП № Д-34-78 / 30.11.2018 г. между Р. на Оперативна

програмата „Околна среда“ 2014-2020 г., Столична община и „Топлофикация София“ ЕАД – Партньор, с който е предоставена безвъзмездна финансова помощ в максимален размер до 179 570 918,88 лева по процедура BG16M1OP002-2.008 „Проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в С. с оползотворяване на RDF - трета фаза на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община“, по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, съфинансирана в размер до 85 % от Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз, за изпълнение на голям проект ИСУН №BG16M1OP002- 2.008-0001 „Проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в С. с оползотворяване на RDF - трета фаза на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община“ като максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата възлиза на 180 000 000 лева без ДДС.

В чл. 3.27 от АДФП № Д-34-78 / 30.11.2018 г. е предвидено, че в случай, че условията, посочени в чл. 102, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. не бъдат спазени, Столична община и партньорът ѝ се задължават да възстановят на УО всички изплатени по договора средства, ведно с дължимата лихва.

На 15.02.2023 г. от Столична община е депозирано писмо до Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“ (УО на ОПОС 2014 – 2020 г.) с изх. № СОА23-ДИ04-590-1/15.02.2023 г., в което от страна на бенефициента са изложени обстоятелства, в резултат на които е възникнала обективна невъзможност за изпълнението на проект № BG16M1OP002-2.008-0001 „Проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в С. с оползотворяване на RDF – трета фаза на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община“ в рамките на срока за допустимост на разходите и разходване на договорения финансов ресурс в срока по договора за безвъзмездна финансова помощ.

В 3-годишния срок (към дата 01.04.2023 г.) от Решение за изпълнение на Европейската комисия от 01.04.2020 г. за одобряване на финансов принос за големия проект „Проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в С. с оползотворяване на RDF – трета фаза на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община“, избран в рамките на оперативна програма „Околна среда“ в България, в УО на ОПОС не е представен сключен договор със строител по Дейност 6 „Проектиране, вкл. авторски надзор и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в С. с оползотворяване на RDF-гориво, в т.ч. подготовка, закупуване/доставка/монтаж (пускане в експлоатация) на необходимото оборудване, съоръжения и обзавеждане, както и надзор върху работата на инсталацията през периода за уведомяване за дефекти“ от проекта.

Съгласно разпоредбата на чл. 48, ал. 2 от ЗУСЕФСУ финансирането с безвъзмездна финансова помощ се прекратява едностранно от ръководителя на Управляващия орган, когато бенефициент не сключи договор с изпълнител до 12 месеца от изтичането на срока, предвиден за неговото сключване.

Съгласно Одобреното проектно предложение BG16M1OP002-2.008-0001, представляващо Приложение № 1 към АДФП № Д-34-78/30.11.2018 г., сключването на договор с изпълнител за изпълнението на Дейност 6 е предвидено да бъде извършено в срок до края на месец 06/2021 г. В 12 – месечния срок от посочената дата

(т.е. към дата 01.07.2022 г.) в УО на ОПОС 2014-2020 г. не е представен сключен договор със строител по Дейност 6 „Проектиране, вкл. авторски надзор и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в С. с оползотворяване на RDF-гориво, в т.ч. подготовка, закупуване/доставка/монтаж (пускане в експлоатация) на необходимото оборудване, съоръжения и обзавеждане, както и надзор върху работата на инсталацията през периода за уведомяване за дефекти“.

От ръководителя на УО на ОПОС 2014 – 2020 г. до бенефициента са изпратени писма с изх. № № 08-00-144/24.02.2023 г. /л. 28, 29/, писмо изх. № 08-00-144/21.03.2023 г. /л. 33-36/ и писмо изх. № 08-00-144/04.04.2023 г. /л. 42/ за възстановяване по банкова сметка на УО на ОПОС 2014 – 2020 г. на дължимите по проекта суми в общ размер на 71783682,77 лв.

На 06.04.2023 г. Столичният общински съвет взема Решение № 218 от 06.04.2023 г. /л. 52-53/, с което дава съгласие и възлага на кмета на Столична община да възстанови получените средства от ОП „Околна среда 2014-2020 г.“ в размер на 71 783 682,77 лв., представляващи неусвоен аванс и възстановени разходи по проекта и да предприеме всички необходими и последващи действия във връзка с процедурата за прекратяване изпълнението на АДФП № Д-34-78/30.11.2018 г.

Както се посочи по-горе на 21.03.2023 г. до Столична община е изпратена покана от Р. с писмо изх. № 08-00-144/21.03.2023 г. за доброволно възстановяване на сумата от 71 783 682,77 лв. в 7 - дневен срок /неправилно посочен в оспореното решение като „14-дневен срок“/. В тази връзка в оспореното решение е Р. приема, че срокът за възстановяване на сумата изтича на 04.04.2023 г., като от 05.04.2023 г. започват да се начисляват лихви за забава върху главницата.

С писмото изх. № 08-00-144/04.04.2023 г. /л. 42/ цитирано по-горе УО във връзка с писмо с Наш Вх. №08-00-144/03.04.2023 г. на СО, в което е отправено искане за указания за последващи действия относно прекратяване на изпълнението на АДФП № BG16M1OP002-2.008-0001-C02 „Проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в С. с оползотворяване на RDF – трета фаза на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община“, финансиран по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на ОПОС 2014 – 2020 г., Р. информира бенефициера, че на основание чл. 3.27. от АДФП №Д-34-78/30.11.2018 г. сумата от 71 783 682,77 лв. става изискуема преди прекратяване изпълнението на договора. Същата следва да бъде възстановена по сметката на ОПОС 2014 – 2020 г. съгласно сроковете посочени в писмо И.. № 08-00-144/21.03.2023 г.

На 10.04.2023 г. Столична община възстановява по сметката на ОПОС 2014-2020 г. сумата от 70 516 555,67 лв.

За периода от 05.04.2023 до 10.04.2023 г. начислените лихви за забава върху главницата в размер на 71 783 682,77 лв. възлизат на 136 618,70 лв.

Оставащата дължима сума (главница) към 10.04.2023 г. е 1 267 127,10 лв.

На 12.05.2023 г. по сметката на ОПОС 2014-2020 г. Столична община възстановява сума в размер на 1 267 127,10 лв., с което цялата главница е погасена.

Начислените лихви за забава за периода от 11.04.2023 до 12.05.2023 г., върху главница в размер на 1 267 127,10 лв., възлизат на 12 861,86 лв.

Общо дължимата лихва за забава към 12.05.2023 г. възлиза на 149 480,56 лв.

С оглед установеното по-горе, Р. е постановява решение № №-225 от 02.11.2023 г., с което съгласно т. 1 –е прекратява АДФП № Д-34-78 / 30.11.2018 г. за изпълнение на проектно предложение с рег. № BG16M1OP002-2.008-0001 „Проектиране и

изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в С. с оползотворяване на RDF – трета фаза на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община“. Решението в тази част не е предмет на настоящия спор.

В т. 2 от акта е разпоредено на Столична община, че следва да заплати на УО на ОПОС 2014 – 2020 г. законна лихва в общ размер 149 480,56 лв. върху размера на забавената главница, изчислена както следва:

2.1. Начислена лихва за забава в размер на 136 618,70 лв от 05.04.2023 г. до 10.04.2023 г. върху главница в размер на 71 783 682,77 лв.

2.2. Начислена лихва за забава в размер на 12 861,86 лв от 11.04.2023 г. до 12.05.2023 г. върху главница в размер на 1 267 127,10 лв.

Като мотиви за постановяване на акта в частта му по т. 2 са посочени изпратените от ръководителя на УО на ОПОС 2014 – 2020 г. до бенефициента писма с изх. № № 08-00-144/24.02.2023 г., 08-00-144/21.03.2023 г. и № 08-00-144/04.04.2023 г. за възстановяване на дължимите суми; чл. 3.27 от АДФП № Д-34-78/30.11.2018 г. и чл. 19, ал. 3 във връзка с член единствен, ал. 1 и ал. 2 от Постановление № 426 на МС от 18.12.2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения и чл. 78 от Условията за изпълнение на одобрения проект по процедура „Проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в С. с оползотворяване на RDF – трета фаза на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община“. Бенефициентът е задължен да плати дължимите суми за законна лихва, посочени в т. 2. по банкова сметка на УО на ОПОС 2014 – 2020 г. в 30 – дневен срок от получаване на решението.

По делото е приета без основание представените от оспорващия писмени доказателства приложени с жалбата, както и административната преписка представена на СД – диск л. 57.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в законоустановения 14-дневен срок за обжалване, съобразно чл. 149, ал. 1 от АПК, от активно легитимирана страна-адресат на акта, при наличието на правен интерес от търсената защита срещу годен за обжалване административен акт, пред компетентния съд, поради което е процесуално допустима. Разгледна по същество жалбата е неоснователна.

Основанията за оспорване на административните актове са посочени в чл. 146 от АПК – липса на компетентност, неспазване на установената форма, съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона.

В настоящият казус оспореният акт е издаден от Главния директор на Главна дирекция "Оперативна програма "Околна среда" в МОСВ и Ръководител на УО на ОПОС, чиято компетентност се обосновава с позоваване на приобщената по делото като доказателство Заповед № РД-572/07.08.2023 г. на Министъра на околната среда и водите, както и Заповед № РД-471/05.07.2023 г. Видно от последната и по- конкретно съобразно т. I от заповедта Г. С. – Главен директор на главна дирекция "Оперативна програма "Околна среда" е длъжностно лице, което е определено за орган по установяване на публични държавни вземания по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 8 и т. 9 от ДОПК, като изрично се посочва, че има правото да издава по реда на АПК актове за установяване на публични държавни вземания, с които публичните държавни

вземания се установяват по основание и размер. Предвид изложеното, настоящият съдебен състав достигна до извода, че оправомощаването е надлежно извършено, а това означава, че актът е издаден от компетентен орган, в кръга на неговите правомощия. Ето защо не е налице отменително основание по смисъла на чл. 146, т. 1 от АПК.

Постановеното решение в оспорената му част е издадено в предписаната от закона писмена форма. Видно от съдържанието му в него са посочени фактическите и правни основания за издаването му, като не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Относно съответствието на решението в оспорената му част с материалноправните разпоредби съдът съобрази следното:

Въпросът за възстановяване на неправомерни разходи по оперативни програми е уреден в Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 година относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности. Разпоредбата на чл. 4, § 1 от Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 2988/95 въвежда общо правило, изразяващо се в това, че всяко нередност включва отнемане на незаконно придобитата облага: посредством задължението да се плати или възстанови размерът на сумата, която се дължи или е придобита незаконно; посредством частичното или пълното усвояване на обезпечението, което е предоставено в подкрепа на искането за авансово плащане или по времето на получаването на облагата. В националното законодателство нормите на Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 2988/95 са доразвити в Наредба № Н – 3 от 22.05.2018 г. В чл. 35, ал. 1, т. 2 от Наредбата е посочено, че бенефициерът възстановява предоставената с акта по чл. 2, ал. 1 финансова подкрепа, когато е недължимо платена или надплатена, както и неправомерно получена или неправомерно усвоена сума по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 8 ДОПК. Съгласно цитираният текст на ДОПК публични държавните вземания са тези за недължимо платени и надплатени суми, както и за неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от средства на Европейския съюз, включително свързаното с тях национално съфинансиране, които възникват въз основа на административен акт, включително финансови корекции, надплатен аванс, надхвърлени процентни ограничения, превишени позиции по бюджета на проекта, кръстосано финансиране, както и глобите и другите парични санкции, предвидени в националното законодателство и в правото на Европейския съюз. От фактите по делото се установява, че с решението в оспорената му част се цели възстановяване на суми – начислени лихви във връзка с възстановена сума -неусвоен аванс извън посочените от Р. срокове, като не е отчетно, че съгласно действащата разпоредба на чл. 35, ал. 3 от Наредба № Н – 3 от 22.05.2018 г. в случаите на недължимо платена или надплатена, както и неправомерно получена или неправомерно усвоена сума, управляващият орган отчита вземане въз основа на акт за установяване на публично вземане, издаден във връзка с чл. 62 Закона за публичните финанси по реда на чл. 166, ал. 2 ДОПК. Този ред не е спазен, а точно към него насочват делегираните на издателя на акта правомощия – да провежда производства по издаване на АУПДВ по отношение на бенефициери по ОПОС за недължимо платени или надплатени, неправомерно получени или неправомерно усвоени суми по смисъла на чл. чл. 162, ал. 2, т. 8 ДОПК (т. 1 от Заповед № РД-14-417/05.07.2023 г. на министъра на околната среда и водите). Очевидно е извършеното от Р. смесване на производството по прекратяване на административния договор по ЗУСЕФСУ с това по издаване на

АУПДВ по реда на ДОПК.

Съобразно изложеното съдът приема, че жалбата е основателна, а решението в частта му по т. 2 – незаконосъобразно и следва да бъде отменено.

С оглед изхода на спора в полза на жалбоподателя следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, на основание чл. 143, ал. 1 АПК във вр. с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд - София-град, Трето отделение, 44-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № №-225 от 02.11.2023 г. на ръководителя на Управляващия орган /Р./ на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. в ЧАСТТА му по т. 2, с която на Столична община е разпоредено да заплати на УО на ОПОС 2014 – 2020 г. законна лихва в общ размер 149 480,56 лв.

ОСЪЖДА Министерство на околната среда и водите да заплати на Столична община, ЕИК –[ЕИК], с адрес [улица], разноски по делото в размер на 100,00 лв. (сто лева).

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: